

>Retouradres Postbus 20010 2500 EA Den Haag

AANGETEKEND / REGISTERED

De heer R. Zenger
Nachtwachtlaan 114
1058 ED Amsterdam

Onderdeel

Inlichtingen

T (079) 320 52 27
F (070) 320 07 33

Ons kenmerk
4420405/01

Uw kenmerk

Bijlagen

Pagina
1 van 5

Datum 16 september 2010
Betreft Verzoek om kennisneming

Geachte heer Zenger,

Bij brief van 10 mei 2010 heeft u verzocht om openbaarmaking van de tapstatistieken van de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD) en de Militaire Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (MIVD) voor de jaren 2002 tot en met 2008. U geeft daarbij aan dat nu deze gegevens over het jaar 2009, na aanneming van een motie van de Tweede Kamer, openbaar zijn gemaakt, er niets aan in de weg staat om aan uw verzoek te voldoen.

Ik merk uw aanvraag aan als een aanvraag als bedoeld in artikel 51 van de Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten 2002 (verder: Wiv 2002), een zogenoemde bestuurlijke aangelegenheid.

In deze beschikking zal een beslissing worden genomen ten aanzien van uw verzoek om openbaarmaking van de tapstatistieken van de AIVD voor de jaren 2002 tot en met 2008. Ten aanzien van uw verzoek om openbaarmaking van de tapstatistieken van de MIVD voor de jaren 2002 tot en met 2008 ontvangt u een separate beslissing van de Minister van Defensie.

Beslissing

Gelet op het onderstaande kan ik u ten aanzien van uw verzoek het volgende mededelen:

- ik wijs uw aanvraag af op grond van artikel 55, eerste lid, onder onder b, van de Wiv 2002, omdat verstrekking van de gevraagde gegevens de veiligheid van de staat zou kunnen schaden.

Wettelijk kader

Op uw verzoek is de Wiv 2002 van toepassing. Ingevolge artikel 45 Wiv 2002 zijn de Wet openbaarheid van bestuur en de Wet bescherming persoonsgegevens in het geval van verzoeken tot kennisneming van door of ten behoeve van de AIVD verwerkte gegevens niet van toepassing.

Bij de beoordeling van verzoeken om kennisneming van bij de AIVD aanwezige gegevens staat voorop dat deze dienst zijn wettelijke taak uitsluitend binnen een zekere mate van geheimhouding effectief kan uitvoeren.

Datum
16 september 2010

Onze referentie
4420405/01

In de Wiv 2002 is vastgelegd dat een aanvraag als bedoeld in artikel 51 Wiv 2002 wordt afgewezen:

Pagina
2 van 5

- voor zover verstrekking van de gegevens waarop de aanvraag betrekking heeft
 - o (a) de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
 - o (b) de nationale veiligheid zou kunnen schaden;
 - o (c) bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn medegedeeld. (artikel 55, eerste lid, Wiv 2002)
- voor zover het belang van verstrekking van de gegevens waarop de aanvraag betrekking heeft niet opweegt tegen de volgende belangen:
 - o (a) de betrekkingen van Nederland met andere landen en met internationale organisaties;
 - o (b) de economische of financiële belangen van de staat, de andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen;
 - o (c) de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
 - o (d) inspectie, controle en toezicht door of vanwege bestuursorganen;
 - o (e) de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
 - o (f) het belang, dat de persoon of organisatie waarop de gegevens betrekking hebben erbij heeft om als eerste kennis te kunnen nemen van de gegevens;
 - o (g) het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel derden. (artikel 55, tweede lid, Wiv 2002)

Voorts is in de Wiv 2002 bij een aanvraag als bedoeld in artikel 51 Wiv 2002 vastgesteld dat:

- in het geval dat de aanvraag betrekking heeft op gegevens vervat in documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, er geen gegevens worden verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen;
- over persoonlijke beleidsopvattingen met het oog op een goede en democratische bestuursvoering gegevens kunnen worden verstrekt in niet tot de personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kunnen de gegevens in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt;
- met betrekking tot adviezen van een ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie het verstrekken van gegevens over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen kan plaatsvinden,

indien het voornemen daartoe door het bestuursorgaan dat het rechtstreeks aangaat aan de leden van de adviescommissie voor de aanvang van hun werkzaamheden kenbaar is gemaakt.

Datum
16 september 2010

Onze referentie
4420405/01

Nationale Veiligheid

Eén van de in artikel 55 Wiv 2002 genoemde weigeringsgronden is dat de verstrekking van de gevraagde gegevens de nationale veiligheid niet mag schaden (artikel 55, eerste lid, onder b, Wiv 2002). De AIVD moet zijn bronnen, zijn werkwijze (modus operandi) en zijn actuele kennisniveau geheim kunnen houden. Het betreft hier kritische ondergrenzen. Worden deze overschreden dan gaat dit ten koste van het goed functioneren van de AIVD en daarmee ten koste van de nationale veiligheid, ter bescherming waarvan de AIVD in het leven is geroepen. In dat geval moet ingevolge artikel 55, eerste lid, onder b Wiv 2002 het verstrekken van informatie worden geweigerd, omdat dit de veiligheid van de staat zou kunnen schaden. Het betreft hier een absolute weigeringsgrond.

Pagina
3 van 5

Het belang van geheimhouding van bronnen, in het bijzonder menselijke bronnen, en werkwijze van de AIVD spreekt voor zich. Op grond van artikel 15 Wiv 2002 dient het hoofd van de AIVD namelijk zorg te dragen voor geheimhouding van bronnen, waaruit gegevens afkomstig zijn. Voor een dienst als de AIVD is deze geheimhouding van fundamenteel belang nu de AIVD voor een groot deel van zijn informatie afhankelijk is van menselijke bronnen. Indien zou blijken dat niet zorgvuldig wordt omgegaan met (informatie van) bronnen, dan zou dit de effectieve taakuitvoering van de AIVD sterk bemoeilijken of frustreren. Tevens moeten menselijke bronnen geheim gehouden worden met het oog op met name hun veiligheid.

De werkwijze van de AIVD moet geheim gehouden worden om te vermijden dat personen en organisaties die de aandacht van de dienst behoeven, door kennis van die werkwijze zich aan die aandacht weten te onttrekken.

Bij het actueel kennisniveau gaat het om bij de AIVD aanwezige kennis over actuele bedreigingen van de veiligheid van de staat. Wetenschap hieromtrent kan worden gebruikt om dreigende aantastingen van de staatsveiligheid verborgen te houden. Voor de vraag of een gegeven nog actueel is, is het niet van belang of er sprake is van maatschappelijke actualiteit. Een bepaald fenomeen of een bepaalde groepering kan als zodanig weliswaar niet meer in de publieke belangstelling staan, maar nog wel degelijk een bedreiging vormen voor de democratische rechtsorde dan wel de veiligheid of andere gewichtige belangen van de staat.

Overige weigeringsgronden

Ten aanzien van de relatieve weigeringsgronden genoemd in artikel 55, lid 2, Wiv 2002 wordt opgemerkt dat deze gronden een reden kunnen zijn niet tot verstrekking van informatie over te gaan. Hiervan kan bijvoorbeeld sprake zijn indien het betreffende gegeven verwijst naar (identificeerbare) personen

Motivering

Ten aanzien van uw verzoek om kennisneming om de tapgegevens van de AIVD en MIVD over de jaren 2002 tot en met 2008 te openbaren, merk ik het volgende op.

De weigeringsgrond als genoemd in artikel 55, eerste lid, onder b, van de Wiv 2002, te weten dat de verstrekking van de gevraagde gegevens de veiligheid van de staat niet mag schaden, is in het voorgaande uiteengezet. In casu wordt het verstrekken van informatie geweigerd op grond van artikel 55, eerste lid, onder b, van de Wiv 2002 omdat het vrijgeven van deze informatie de veiligheid van de staat zou kunnen schaden.

Ik stel mij op het standpunt dat het openbaar maken van tapstatistieken over de jaren 2002 tot en met 2008, dan wel van enig enkel ander jaar, zicht geeft op de modus operandi van de AIVD. Als van verscheidene jaren het cijfermateriaal van de tapstatistieken openbaar wordt gemaakt, geeft de vergelijking van deze gegevens die dan kan plaatsvinden prijs over welke capaciteiten de AIVD de afgelopen jaren heeft beschikt met betrekking tot het inzetten van taps. Wanneer van de door u verzochte jaren, dan wel van enig enkel ander jaar, de tapstatistieken worden openbaar gemaakt, zal dit zowel in onderling verband als in combinatie met de openbaar gemaakte tapstatistieken over 2009 derhalve zicht geven op de modus operandi van de AIVD.

Bovendien geven de statistieken over een meerjaarlijkse periode, indien deze worden afgezet tegen ontwikkelingen buiten de AIVD op technisch gebied dan wel gebeurtenissen in de actualiteit, ook aan waarop de AIVD zijn focus heeft gehad en welke factoren van invloed zijn (geweest) op het inzetten van dit inlichtingenmiddel. Hierdoor wordt eveneens inzicht gegeven in de werkwijze van de AIVD over de afgelopen jaren.

De omstandigheid dat de AIVD aan de Tweede Kamer over een enkel jaar (in casu 2009) de tapstatistieken wel openbaar heeft gemaakt, doet hieraan niet af. Het feit dat over één enkel jaar de tapstatistieken zijn vrijgegeven geeft weliswaar de hoeveelheid taps over dat jaar aan, maar geeft geen zicht op de modus operandi van de AIVD omdat geen vergelijking van gegevens mogelijk is met tapstatistieken over andere jaren. Het openbaar maken van enkel de tapstatistieken over 2009 schaadt dus niet de nationale veiligheid en is dus niet in strijd met artikel 55, eerste lid, onder b, van de Wiv 2002 vrijgegeven.

Datum

16 september 2010

Onze referentie

4420405/01

Pagina

4 van 5

Ik wijs uw aanvraag derhalve af.

Ik vertrouw er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Mocht u nog vragen hebben dan kunt u contact opnemen met de afdeling Juridische Zaken. (Procesvertegenwoordiging)

Datum

16 september 2010

Onze referentie

4420405/01

Pagina

5 van 5

Hoogachtend,
De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
namens deze,
het plv. Hoofd van de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst,

[verwijderd]

Op grond van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) kan een belanghebbende binnen zes weken na bekendmaking van het besluit een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift dient in ieder geval te bevatten: de naam en het adres van de indiener, de dagtekening, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden van het bezwaar. Het bezwaarschrift dient te worden gericht aan: Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst, Afdeling Juridische Zaken, Postbus 20010, 2500 EA Den Haag.